

Pandemi ve COVID-19

Osman Öztürk*

COVID-19 pandemisi devam ederken tıbbi yayınların yanında pandemiye ekonomik, politik, toplumsal yönleriyle ele alan yayınlar da giderek artıyor.

Editörlüğünü O. Şadi Yenen ve Selim Badur'un yaptığı Pandemi ve COVID-19 da başlıklı kitap Ali Demirsoy'un "Yaşam Nedir?", Afşar Timuçin'in "İnsanın Evrendeki Yeri ya da Evrendeki İnsan İnsandaki Evren" başlıklı yaşamın ne olduğunun yanı sıra "İnsan olmanın neresindeyiz?" sorusuna felsefi cevaplar arayan makaleleriyle başlıyor. Devamında Çağrı Mert Bakırcı'nın yazdığı "Evrim, Evrim, Evrim: Her Yerde İşliyor" ve Çağatay Tarhan'ın yazdığı "Virüslerin İnsan Evrimindeki Rolü" bölümlerinde canlılar dünyasının evrimleşmesindeki anahtarlardan biri olan virüslerin evrimi anlatılıyor.

Kayıhan Pala "İklim Krizi Bulaşıcı Hastalıklar Bakımından Ne Vaat Ediyor?" sorusuna cevap verirken Osman Şadi Yenen "Epidemi ve Pandemi"-de "insanlık tarihinde büyük ve önemli 17. salgın" olan COVID-19'u ele alıyor; Fatih Artvinli "'Salgınların Tarihi: Toplumsal ve Siyasal Açından Kısa Bir Bakış" makalesinde salgınların sosyal ve siyasal sonuçlarına değinirken Nuriye Ortaylı "Dünya Sağlık Örgütü Nasıl Çalışır, Pandemi'deki Rolü Nedir?"de DSÖ'nün çalışma ilkelerini ve COVID-19 sürecindeki rolünü anlatıyor.

Hakan Abacıoğlu ve Selim Badur'un "COVID-19 Etkeni SARS CoV-2'nin Virolojik Özellikleri", Esin Şenol'un "COVID-19: Nasıl Bir Hastalık?", Ener Çağrı Dinleyici'nin "COVID-19: İlaç mı Aşı mı?" başlıklı yazılarında hastalık ve aşı ayrıntılı olarak ele alınıyor.

Devamında dört halk sağlığının yazıları yer alıyor; Cavit Işık Yavuz'dan "Karantina, İzolasyon, Filyasyon", Tuğrul Erbaydar'dan "Salgını Sayılarla Okumak", Kayıhan Pala'dan Halk Sağlığı: Salgınlar ve Sosyal Sınıflar", Ümit Kartoğlu'ndan "Sağlıkta Toplumsal Cehalet ve Risk Algılaması Üzerine: Bitmeyen Yolculuk ve 5C".

İşıl Arıcan ve Selim Badur'un "Aşı Karşıtlığı" makalesinin ardından Helga Rittersberger ve Doğan Tılıç "COVID-19 Sosyolojisi?"nde salgını sosyolojik açıdan ele alıyor; Türker Kılıç "'Sahip Olma' Kültüründen 'Yaşamdaşlık' Kültürüne Dönüşümün Önemli Bir Kavşağı Olarak COVID-19

Salgını" makalesinde COVID-19'un insanlığın "yaşamdaşlık kültürü"ne dönüşümünün önemli bir kavşağı olacağını ileri sürüyor.

Hasan Aydın'ın "Salgınlar ve İnançlar" yazısında kökleri geçmişe uzanan günümüz inançlarının salgınları nasıl yorumladıkları anlatılırken Selçuk Candansayar'ın "Salgınlar ve Ruh Sağlığı", Semih Dikkatli'nin "Pandemi, Ölüm, Ölüm Korkusu/Kaygısı ve İntihar" yazılarında salgının yol açtığı ruhsal sorunlar ve ruh sağlığını koruma programlarının önemine dikkat çekiliyor.

Devamındaki gelen Ali Bilgin Varlık'ın "Ulusal Güvenlik Sorunu Olarak Salgınlar", Barış Doster'in "Salgın Hastalık Sonrası Siyaset", Fatih Yaşlı'nın "Her Şey Sınıfsaldır, Elbette Salgın da", Güven Gürkan Öztan'ın "Sağ Popülist Liderler ve Pandemi", Mustafa Sönmez'in "Pandemide Türkiye Kapitalizminin Krizi", Hayri Kozanoğlu'nun "COVID-19 Sürecinde Dünya Ekonomisi" başlıklı beş yazıda salgının ekonomik, politik boyutları dünya ve Türkiye ölçeğinde ayrıntılı olarak inceleniyor.

Kitabın son iki yazısı Mustafa Çetiner'in "COVID-19 Pandemi'de Endüstriyel Tıp, Sağlık Sistemleri ve Medya" ve Sevil Bal ve Doğan Tılıç'ın "Koronavirüs Hastalığı ve 'Batı Karşıtlığı'" makalelerinden oluşuyor.

Toplam otuz yazarın kaleme aldığı yirmi dokuz bölümden oluşan Pandemi ve COVID-19 da konuyu multidisipliner olarak ele alan kapsamlı bir çalışma.

Pandemi ve COVID-19
Editörler: O. Şadi Yenen & Selim Badur
523 s.
Ayrıntı Yayınları, 2020.

*Dr., Hekim Sözü Yayın Kurulu Üyesi